

Wandeling over de Natuurbrug

Zanderij Crailoo

- **Startpunt 1** als u met de auto of de fiets komt: parkeerplaats bij Restaurant Robert aan de Bussumergrintweg, hoek Spanderslaan te Hilversum. Restaurant Robert is dinsdag t/m zaterdag geopend van 17.00 tot 21.30.
- **Startpunt 2** als u met de trein komt: uitstappen bij station Hilversum Media Park (wandelaafstand 1,2 km). Loop naar het noordoosten. Sla linksaf naar de Buisweg. Aan het eind van de weg linksaf naar de Verschurestraat. Verderop rechtsaf Dasselaarstraat, deze draait naar rechts en wordt Erfgooiersstraat. Sla meteen linksaf. Na de brug rechtsaf richting Eetcafé 't Pandje. Hier begint de wandeling vanaf startpunt 2 (blz.3).
- **Duur van de wandeling:** ruim anderhalf uur (5,7 km).
- **In de wandeling zitten twee trappen**, en is daarom niet geschikt voor wandelwagens en rolstoelen.
- **De natuurbrug is verboden voor honden**, ook wanneer ze aangelijnd zijn.

Startpunt 1: vanaf de parkeerplaats bij Restaurant Robert teruglopen naar de Bussumergrintweg, de weg recht oversteken (uitkijken!) en het klaphek door. U komt in een natuurgebiedje dat onderdeel uitmaakt van Zanderij Crailoo.

Dit natuurgebiedje wordt De Snip genoemd en is van oorsprong een heideveld dat spontaan is verbost. De meeste bomen zijn omgehakt, omgezaagd of alternatief verwijderd om een geleidelijke

overgang te krijgen van de hei aan de ene kant van de natuurbrug en het Spanderswoud aan de andere kant.

Het pad loopt door een klein bosje grove dennen. Verderop, bij de keien, linksaf het fietspad op. Rechtsaf bij paddestoel 70310/001, het klaphek door of erlangs een wildraster over. U volgt het pad. Het pad loopt over de natuurbrug die over de Lage Naarderweg en het spoorwegemplacement gaat.

De natuurbrug is aangelegd om planten en dieren meer overlevingskansen te bieden. De brug verbindt gebieden met elkaar die te klein en te geïsoleerd zijn waardoor een groter leefgebied ontstaat. De natuurbrug maakt onderdeel uit van de ecologische verbingszone die de natuurgebieden van de Vechtstreek, de 's-Gravelandse buitenplaatsen en het Spanderswoud verbindt met de heidevelden en bossen van het Gooi en de natuurgebieden van de Utrechtse Heuvelrug. Met z'n lengte van ca. 800 meter is dit de langste natuurbrug van Nederland. Behalve dieren (zoals reeën, eekhoorns, heikikkers, ringslangen, boommarters, zandhagedissen en gentiaanblauwtjes) mogen ook mensen van de natuurbrug gebruik maken. Op de natuurbrug staan gaspeldoorns met grote stekels. Vaak 's winters al bloeit deze struik met grote gele bloemen.

Aan het eind van het pad gaat u door een klaphek of over een wildraster en volgt het fietspad. Even verder, bij een Y-splitsing, rechts aanhouden. Daar waar het fietspad rechtsaf gaat, gaat u schuin links over een wandelpad, in de richting die paaltje 28 aangeeft. Het pad volgen, zijpaden negeren.

U loopt nu over de Bussumerheide. Op de heide heeft men enkele bomen laten staan, solitaire berken en dennen zoals ze van oudsher ook op de hei groeiden. Het waren de pioniersbomen, zo genoemd omdat hun zaden ver met de wind meewaaiden.

Vanaf paaltje 30 komt het pad samen met het voetstappenpad dat wordt aangegeven door betonnen palen met een witte voet erop. Bij paaltje 31 splitsen beide paden weer. Het voetstappenpad blijven volgen. Een zandpad met een fietspad ernaast oversteken (Nieuwe Crailoseweg, ook 'Gebed zonder end' genoemd). U blijft het voetstappenpad volgen. U bent nu op de Westerheide. Het gebied aan de rechterkant waar u even verder langs loopt ligt wat hoger. Dit is de Aardjesberg. U loopt door tot een betonnen paaltje aan uw linkerzijde met opschrift GASM.

Bij de Aardjesberg zijn vuurstenen werktuigen gevonden, waaronder bijzondere pijlschijven. Deze zijn mogelijk 90.000 - 100.000 jaar geleden door Neanderthalers gemaakt. Meer informatie over archeologische werktuigen op www.archeoforum.nl. Wilt u meer weten over Neanderthalers, kijk dan op www.neanderthalers.nl.

In het Geologisch Museum Hofland in Laren aan de Hilversumseweg tegenover restaurant La Place zijn allerlei vondsten te bezichtigen. In de verte ziet u bij de bosrand van de Aardjesberg een grote zwerfkei van roze graniet met plekken zwarte en groene korstmossen. De

zwerfkeien zijn zo'n 150.000 jaar geleden, tijdens de voorlaatste ijstijd of Salien, door gletsjers uit Scandinavië naar Nederland vervoerd.

U gaat rechtsaf langs de bosrand. Vervolgens bij een grote kei linksaf langs het hek, even verder rechtsaf, steeds het hek blijven volgen.

Op de akker rechts vindt wisselteelt plaats met onder andere boekweit en zonnebloemen. In de bloeiperiode komen daar veel vlinders en andere insecten op af. De zaden trekken vooral vinken en kneutjes aan.

Waar het hek scherp naar rechts gaat, gaat u schuin naar links richting bankje. Steek het fietspad over en loop bij het bankje langs de paal van het voetstappenpad. Bij een Y-splitsing rechts aanhouden, na ongeveer 15 meter bij de volgende kruising rechtsaf. U loopt nu precies in de richting van de toren van de wereldomroep Steeds rechtdoor, ruiterspad en andere zijpaden negeren, klaphek door (na paaltje met een rode 36).

Aan uw rechterhand ziet u veel brem. Brem markeert plaatsen in de hei waar leem in de bodem zit en waar geen oerbank in de grond is gevormd. De groene takken gaan ook in de winter door met het omzetten van koolzuurgas in zuurstof. De plant kent dus geen winter-rust waardoor hij gevoelig is voor strenge vorst.

Ongeveer vijf meter verder, bij een vijfsprong, het pad rechtdoor nemen dat 50 meter verderop het bos ingaat. Neem daarna het tweede pad rechts, (ongeveer 50 meter voor een huizenrij) een slingerend bospad waar veel berken staan. Pad blijven volgen, bij splitsing links en bij het fietspad voor een flat rechtsaf, even verder bij betegeld fietspad linksaf de brug over. Met een rechtdoor bij de stoplichten oversteken.

(Als u uw wandeling bent begonnen bij 't Pandje (startpunt 2) kunt u voor de brug de weg linksaf nemen om terug te lopen naar het station).

Hier begint de wandeling vanaf startpunt 2

Rechtsaf richting Eetcafé 't Pandje. Fietspad volgen, 't Pandje aan de linkerhand houden, fietspad linksaf nemen richting Goois Natuur Reservaat (GNR). U volgt de verharde weg evenwijdig aan het fietspad. Waar de weg schuin rechts naar beneden gaat (naar het GNR hoofdkantoor) gaat u rechtdoor: de weg gaat over in een breed zandpad. Weer 100 meter verder bij een randje natuurstenen scherp naar rechts via een trap naar beneden bij paal 30.

Dit is het Heimanspad dat gemarkeerd wordt door keien. U komt uit op een grasveldje en een waterpartij naast het GNR hoofdkantoor. Doorlopen en rechts over een bruggetje over de sloot. U komt uit op een verharde weg, hier linksaf, ongeveer 20 meter verder rechtsaf naar een vlonderpad over het water.

De vlonderpaden zijn eind 2018 vernieuwd. Het nieu-

we materiaal is azobé, met FSC certificaat en een verwachte levensduur van minimaal 25 jaar. Ook is een deel van het vlonderpad dat onderdeel is van de wandelroute "het Heimanspad" vernieuwd. Op het wateroppervlak lopen, als het weer warm genoeg is, schaatsenrijders met hun lange poten over het water. Vaak liggen er groene uitwerpselen op de vlonders afkomstig van watervogels die planten eten. In de waterpartijen zijn weer karpers waargenomen.

Het pad over de vlonder volgen. Waar de vlonder ophoudt linksaf, op het graspad langs het water blijven lopen. U ziet hier rechts een nieuw afgegraven gebiedje dat klaar is voor nieuwe begroeiing.

Het grondwaterpeil is bepalend of er blijvend plek is voor die bijzondere plantensoorten. Om de kansen voor deze kwetsbare soorten te verbeteren heeft het GNR van oktober 2018 tot maart 2019 diverse werkzaamheden in de zanderij uitgevoerd. Een deel van de graslanden is in fases en met gevarieerde diepte afgegraven. De voedselrijke top laag is afgevoerd. Het voedselarme zand eronder biedt betere mogelijkheden voor de vestiging van bijzondere soorten. Er zijn droge vochtige en natte terreindelen ontstaan en ook bij wisselende waterstanden zijn er altijd goede groeiplaatsen voor de bijzondere planten van natte en vochtige heide.

De gegraven permanente poelen bieden voortplantingsbiotoop voor amfibieën en reptielen. Op voedselarme delen is plaatselijk heidechoppermateriaal uitgestrooid om de ontwikkeling van heide te stimuleren. En op de natte/vochtige delen zal in het najaar van 2019 maaisel van een vegetatie met kleine zonnedauw, rolklaver, grote ratelaar, moeraskartelblad, stijve ogentroost, herts-hooi en klokjesgentiaan worden uitgestrooid.

De volgende vlonder over. Aan het eind van de vlonder linksaf over het gras.

Op het grasland rechts staat een grondwatermeter. Deze laat zien hoe diep het grondwater onder uw voeten zit. Daarnaast ziet u een prachtige meidoorn met een stam die in vieren is gesplitst. Omdat er verder geen bomen staan, kon deze boom zo breed uitgroeien. Dit gebied wordt begraasd door koeien en schapen. Aan de bosrand is dat goed te zien. Alle takken en bladeren zijn daar weggevreten tot kophoogte.

Bosrand blijven volgen tot een trap rechts, hier naar boven gaan. U komt uit op een fietspad.

Bent u bij 't Pandje aan de wandeling begonnen, dan loopt u hier rechtsaf tot paddenstoel 70310/001, waar u rechts de natuurbrug opgaat.

grote lisdodde

Bent u bij Restaurant Robert gestart, dan steekt u hier schuin over naar een pad bij een paar keien. Het pad volgen, klaphek door, weg oversteken. U bent terug bij het beginpunt van de wandeling: de parkeerplaats bij Restaurant Robert.

Wat is het IVN?

IVN natuureducatie en duurzaamheid is een landelijke organisatie van beroepskrachten en talrijke vrijwilligers.

Zij brengt mensen op vele manieren met de natuur en het milieu in contact. Zij wil daarbij de noodzaak van natuur- en milieubehoud onder de aandacht brengen.

Het IVN telt landelijk ongeveer 25.000 leden, over ruim 170 afdelingen verdeeld. Een van die afdelingen is de afdeling Gooi en omstreken met ongeveer 240 leden.

Wat doet het IVN afdeling Gooi en omstreken?

Het IVN afdeling Gooi en omstreken

- Organiseert regelmatig wandelingen in natuurgebieden, maar ook op andere plaatsen in de regio waar natuur te vinden is.
- Maakt beschreven wandelingen om er zelf op uit te trekken.
- Geeft korte natuurscursussen.
- Leidt op verzoek groepen, schoolklassen en verenigingen rond.
- Verzorgt educatieve programma's voor scholen.
- Houdt op verzoek lezingen over natuurgebieden in de regio en over natuur- en milieu-onderwerpen.

Het IVN leidt haar eigen gidsen op en organiseert bovendien diverse activiteiten voor leden.

Meer informatie

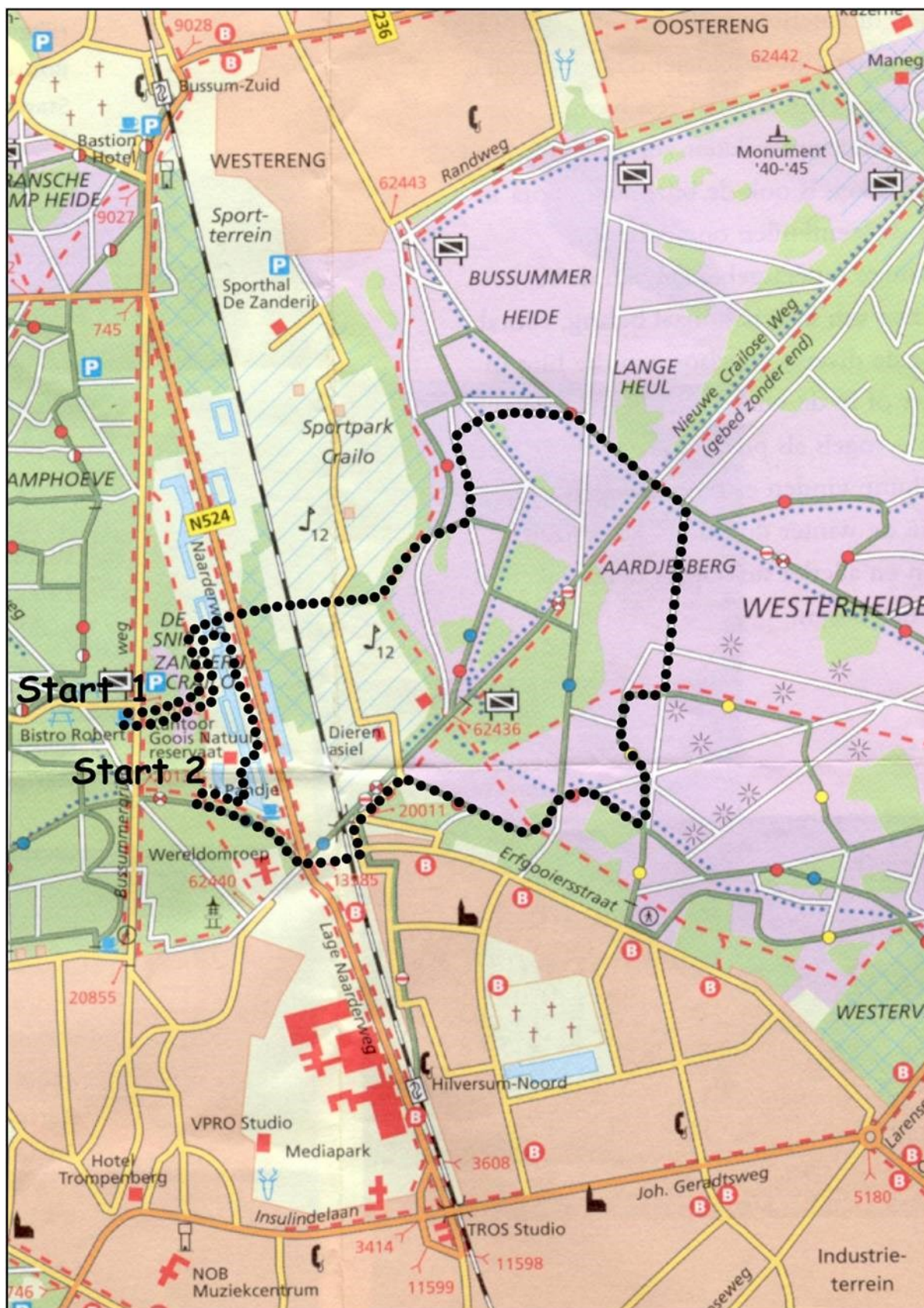
De wandelingen worden regelmatig gecontroleerd, maar heeft u op- of aanmerkingen, dan graag contact opnemen met:

secretariaat IVN Gooi e.o.
e-mail secretaris@ivngooi.nl

Lid worden van het IVN ?

mail secretaris@ivngooi.nl

augustus 2019

..... = wandelroute